

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 5. Pœnas accepta humiliter, libens: quia eas meritus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

decenter, & piè instruit. Fernandus hic. *Quis est Dominus?* Ex. 5. 2. Orig. hom. 3. in Ex. vides, quid agat cruda superbia? donec in laboribus hominum non est, ut cum hominibus non flagellatur. Denique videbis eum paulò post, quantum proficit in flagellis, quanto melior verberatus efficitur. Ille, qui modo dicit, nescio Dominum, postea, cum vim senserit verberum, dicitur est: *orate pro me Dominum.* Ecce Pharaò durissimus; tamen proficit verberatus. Sylveira in Apoc. 8. 2.

Vivit Dominus Deus Israel, in cujus conspectu sto; si erit annis tuis ros, & pluvia, nisi juxta oris mei verba. 3. Reg. 17. 1. ait Elias. Quis non miretur Prophetam tam asperas minas; qui pro more B. Moysis, intercedere apud Deum, & iram ejus mitigare, debebat? Respondet Abulens. quia Israelitae erant magni peccatores, & non corrigebantur, Deò dante eis prospera, idcirco consulens cecitati eorum, petivit, ut non plueret super terram aliquantò tempore: ut sic, cognoscentes à Deo poenam iustitiam, propter iniquitates suas, emendarentur. Et sic oravit. Did. Nils. fer. 2. D. 3. Quadr.

Virga, atque arreptio, tribuit sapientiam: puer autem, qui dimittitur voluntati suae, confundit matrem suam. Proverb. 29. 15.

Cum feceris judicia tua in terra; justitiam discunt habitatores orbis. Is. 26. 9. q. d. ex Zelo, quò desiderio, ut nomen tuum, ô Domine, ab omnibus sanctificetur, opto; ut subinde iudicium aliquod, & vindictam publicam, in impios in hac vita exerceas; per quam illi te, tuamque justitiam, cognoscant. Cornelius hic.

Visitabit Dominus in gladio suo duro. Is. 27. 1. In Graeco pro duro gladio, gladio sancto. Procop. volunt alii gladium sanctum appellari à Propheta; partim ut minarum horrorem molliat; partim tu demonstret; non perituros, quos ultrò apprehenderit: neq; enim, ut perdat, castigat Dominus; sed ut respicientes purget, & sanctificet. Velloso in Judith. 5.

Virgam vigilantem ego video. Jer. 1. Vide in hoc titulo §. 1.

Noli metuerè Daniel. Dan. 10. 12. Princeps autem Regni Persarum restitit mihi viginti, atque uno, diebus. Angelus Persarum restitit Hebraeorum liberationi? S. Chrysof. restitit non pugnando, sed ista dicendo. Propriam habitare patriam Israel secundis rebus, saepe ad idololatriam effecit ut converteretur. Nunc autem piè vivit, regionem aliam inhabitans. Escobar. l. 1. Mir. Chr. l. 5. Sect. 1. Obl. 3.

Tetigit loculum. Luc. 7. 14. Inlicitae poenae nos à crimine revocant. Ex Augustini mente corpus tetigit. Dum manu Dei tangeris, stant portitores, seu peccata; quae te celeri cursu portabant ad tartarum. Barradius t. 2. l. 8. c. 7. Dei tactus medicina est, cum impium tangit: cum poenam infert; sanat. Id. l. 10. sect. 5. obl. 4.

Gaudeo propter vos, ut credatis, quoniam non eram ibi. Joan. 11. 15. Toletus: gaudere

licet in malis, quae hominibus à Deo immittuntur; non propter eorum malum, sed propter eorumdem, aut aliorum spirituales salutem, aut profectum; quando per ea ad Deum convertuntur, aut in melius proficiunt. Apud Escobar l. 1. Mir. Chr. l. 10. p. 1. Sect. 1.

Quemadmodum putrefactiones cedunt amarum potionibus, usturis, & sectionibus; sic & supplicio arcetur improbitas. S. Chrysof. in Pl. 7.

§. V.

Poenas accepta humiliter, libens,
quia eas meritus.

EN omnes servi sumus Domini mei, & nos, & apud quem inventus scyphus. Gen. 44. 16. Josephus multis modis explorare nitabatur; utrum aliqua culpa in suis fratribus haberet? an fortè Benjaminum absentem laederent an praesenti, & magis honorato in convivio inviderent? an convicto de furto scyphi, & in vinculis detento, subvenirent? sed cum tandem vidit, eos, servitutis poenis se libenter subiecisse; sine dubio persuasit sibi, illos omni culpa liberos esse. Mendoza in 1. Reg. 2. Poenae à Deo impositae non recusandae.

Adoravit Israel (moricurus) Deum conversus ad lectuli caput. Gen. 47. 31. Seu, ut Paulus transcripsit Hebr. 11. 21. *adoravit fastigium virga ejus.* Nam, cum in illa Josephi virga divinam ad flagellandum potestatem recognosceret, ei se posterorum nomine percutiendum submittebat: ut ostenderet; quaecumq; à Deo supplicia infligantur, libenti animò amplectenda. Cornelius in Apoc. 3. 19.

Dominus est; quod bonum est in oculis suis, faciat. 1. Reg. 3. 18. Dion. Carth. art. 7. ex hac tam patienti, & humili, responsione Heli, eliciunt aliqui; quò acceptando super se, & super suos, divinae sententiae aequitatem, meruit, mediante sua contritione, peccatorum suorum remissionem; & pro eis temporaliter est punitus, non aeternaliter damnatus. Sic & Lyranus, Abulensis, Cajetanus, apud Mendoza in 1. Reg. 3. 18.

Levansque David oculos suos vidit Angelum Domini stantem & evaginatum gladium in manu ejus. 1. Paral. 21. 16. Quid remedii contra hunc gladium? *Ceciderunt tam ipse, quam majores natu, vestiti cilicis pro ni in terram.* En humilitas! & quid infactum? *& convertit gladium suum in vaginam.* v. 27. Octavianus in Eccl. 18. 21.

Justus est Dominus. 2. Paral. 12. 6. responderunt Roboam Rex, & ceteri regni proceres; audientes à propheta Semeia, fore, ut Sesc Regi Aegypto in servitutem traderentur. Et subdit statim Deus: *quia humiliati sunt, non disperdam eos.* v. 7. Cum enim humana voluntas humana mortigeratur. Mendoza in 1. Reg. 2. Poenae à Deo impositae &c.

Et tu justus in omnibus, quae venerunt super nos: quia veritatem fecisti; nos autem impie egimus. 2. Eldra. 9. 33.

Ulciscitur nos secundum peccata nostra. Judith. 7. 17.

Tunc Esther placuit oculis ejus; quando ex-
cedit

tendit contra eam virgam auream, quam tenebat manu; ipsaque accedens osculata est summitatem virgæ ejus. Ellh. 5. 2.

Tunc surrexit Job, & scidit vestimenta sua. Job. 1. 20. cum suorum armentorum rapinas, fervorum clades, filiorum cædes; quibus incredibiliter commoveri poterat, audivisset. Orig. l. 1. in Job. conscidit vestimenta sua, sine morâ semetipsum ad ipsas præparans plagas; ecce, inquit, corpus nudum, ecce corpus detectum. Vos flagellate inimici, tanquam Dei satellites. Ego autem sufferam: vos verberate; ego autem sustinebo. Mendoza in 1. Reg. 2. Pœnâ à Deo &c.

Dicit: peccavi, & verè deliqui: at, ut eram dignus, non recepi. Quid inde factum? liberavit animam suam, ne pergeret in interitum. Job. 33. 27. 28.

Ego in flagella paratus sum. Pl. 37. 18. S. Ambros. hic: si servulum tuum vides peccata propria consentem, ultro offerre se pœnæ; in flecteris, ignoscis, & de Domini miseratione diffidis? Amicus Dei, Propheta Dei, Rex ab ipso electus Deo, spontaneus se flagellis offerebat; & tu erubescis? Mendoza in 1. Reg. 6. 2.

Ve qui dicitis malum bonum. Il. 5. 20. ac per hoc bonum dicunt malum, qui in aliquo judicant Patrem omnium Deum: qui de sua providentia murmurant: qui, cum justè punit, ei sævitiam, sibi innocentiam, tribuunt: qui abyssum judiciorum ejus non intelligentes, & improvidum, aut acceptorem personarum, opinantur. Sim. Casl. l. 2. c. 1.

Bonum verbum Domini. Il. 39. 8. id est, placet mihi sententia Domini punientis meam vanitatem. Cornelius hic.

In veritate, & in judicio, induxisti omnia hæc propter peccata nostra. Dan. 3. 28.

Peccavimus, & iniquè fecimus. Dan. 3. 29. Dicunt homines, quando pœnam sustinent: si meruissimus, non erubesceremus; nunc autem injustè pati ignominiosum est nobis. Obsequium videtur: imò si pro culpa pateris, erubescere; si sine culpâ, gloriare: latro magis esse vis, quàm Christus? Hugo à S. Vict. in illud Pauli. Gal. 6. 14. mihi ablit gloria &c.

Videamus, cur tantorum criminum reus tam citò à Salvatore paradisum promeretur? Magna, & multiplex, causa est: primùm, quòd devotione fidei tam repente mutatus est; ut præsentem pœnam despiceret, ac de futura veniam precaretur: & magis crederet, utile sibi esse, de æterno judicio petere, quàm de temporali supplicio postulare. S. Ambros. f. 44. de latrone.

Quid miramur, si peccantes nos Deus verberat; cum ipsi peccantes servulos verberemus? Salyanus l. 4. de Provid. Dei.

§. VI.

Pœnas ferendi alia motiva.

Surrexit ergo David, & præcidit oram chlamydis Saul silenter. 1. Reg. 24. 5. Vide & cognosce oram chlamydis tuae in manu mea. v. 12. q. d. vide o Saul: unò eodemq; la-

bore, te jugulare potuissim, quò vestimenti limbum præcindere. Idem inter Deum, & peccatorem, intercedere videtur. Quis eò ipsò, quò peccamus, à Deo nos neci corporali, & spiritali, dari posse ignorat? nihilominus, in gratiam misericordiam, præfissione oræ chlamydis, afflictione, morbo, incarceratione, opum jacturâ &c. contentatur, Paoletti D. 6. Pent.

Stillavit super nos maledictio. Dan. 9. 11. stillavit: quia Deus iram suam, misericordiam temperans; guttatim effudit. Cornelius hic.

Nunc majore, & mirabiliore, gratiâ Salvatoris in usus justitiæ peccati pœna conversâ est. Tunc enim dictum est homini: morieris, si peccaveris: nunc dicitur Martyri, morere, nè pecces. - Sic per ineffabilem Dei misericordiam, & ipsa pœna vitiorum transit in arma virtutis; & fit justis meritum etiam supplicium peccatoris. S. August. de Civit. l. 13. c. 4.

Verùm his multò acerbiora divinæ iræ thesauri apud se continent; quæ utinam nobis experiri nunquam contingat! Nec verò experiemini, modò ad Dei miserationes confugiatis; eumque, qui vult misericordiam, lacrymis permoveatis; ac morum emendatione, quiddid deinceps iræ sequitur, advertatis. Adhuc lenitas, & clementia, est ea calamitas, in quam incidimus, mitisq; correctio, plagæque elementa teneram ætatem coercentis: adhuc iræ fumus, suppliciorum prælidium. Nondum ignem exurentem sensimus, hoc est, concitatissimam Dei iracundiam, non succensos carbones, id est, extremas pœnæ acerbitates. S. Greg. Naz. or. 26. in plagam grand.

§. VII.

A pœna non meliorari, usitatum est.

ET facta est pluvia super terram quadraginta diebus, & quadraginta noctibus. Gen. 7. 12. Quæ inde secuta emendatio? Gen. 11. 4. faciamus nobis civitatem. S. Chrysost. hom. 30. in Gen. vide, oro, quantum invaluerit malitia! Habentes adhuc recentem memoriam generalis indiluvio interitus; in tantam inciderunt insaniam. Mirabilius est, quod addo: à Noè, usque ad Abraham, spatiò plurimum centenorum annorum, neminem in Scriptura veræ pietatis, & religionis, cultorem reperiri. S. August. de Civ. l. 16. c. 1. post Noè non invenimus, usque ad Abraham, cujusquam pietatem evidenti divinò eloquio prædicatam, Mendoza in 1. Reg. 5. 11. annot. 18. Sect. 1.

Orate Dominum, ut auferat ranas à me. Ex. 8. 8. Fecit Moyses, quod poscebat; sed non Pharaon, quod promiserat. Videns autem Pharaon, quòd data esset requies, ingravit cor suum. v. 15. Data requies obstinationem nutrebat; expertum discrimen ulterius metum non creabat. Plus audaciæ ad nova delicta funebat Pharaon, quia ranas evasit; quàm timoris caperet, quia sustinuit: data salus stultam genuit fiduciam. Naxera in Jos. 8. §. 13.

Arripiensq; vitulum, quem fecerant. &c.

Ex. 32.